

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

D[omi]nica in Ramispalmar[um] Mane sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

hoc. lxxx. di. Non satis. Audite. Si rex alicui mandaret: veni mecum ad prandium: et dabo tibi centum marchas auri: si non veneris morte punieris. An recusaret ire? Certe non. Sed si forte recuset: nonne indignus est beneficiis regis et dignus punitione? Expone et applica notando illud Deuter. viij. Peribitis si inobedientes fueritis.

Donica in Ramispal
maz Dane sermo.

Ecce ascendi

ditimus etc. Hoc sentite in vobis quod et in christo iesu. Phil. ij. Hoc faciunt qui ascensuri sunt hierosolimam. Est autem notanda differentia inter cogitare: intelligere: et sentire de christo iesu. Nam etsi multorum est superficialiter cogitare quod est in christo iesu: paucorum tantum est profunde rimari et intelligere. Sed paucissimorum omnino est id sentire. Id enim tantum modo est mensura per charitatem ardorem in christum transformate. Quod quidem patere potest exemplo. Nam si audires vel videres aliquem cruciari qui nullo modo attinet ad te: potes quidem penam eius cogitare et intelligere: non tamen cordialiter sentire. Ad quod ut dicit beatus Bonaventura. in quadam opusculo considerare debemus. Quis quis. et quantus est qui passus est pro nobis? Quis: videlicet unigenitus dei filius creator omnium creaturarum: et dominus angelorum. Qualis: vix innocentissimus: mitissimus: et benignissimus. Quatus: vix potentissimus: eternus atque immensus. Ipse siquidem qui caput est omnium bonorum. Ephe. i. Ipsum deus dicit caput super omnem ecclesiam que est corpus ipsius. Unde notandum quod in corpore naturali rara est colligata iter caput et membra: propter similitudinem vite quam membra recipiunt a capite: quod caput nequit aliquid pati tam paruum malum quam omnia membra copatiuntur illi. Iuxta illud Tu caput infirmum atque cetera membra dolent. Etsi contingat aliquid membrum non sentire dolore capitis: signum est quod est membrum mortuum

aut paralyticum. Signum est quod membra christi non sumus: si eius dolores non sentimus. Beatus Bernardus. Non est de corpore qui non dolet cum capite.

Ecce. etc.
Primus articulus. An modus ille humanus reparandus per christi passionem fuerit acceptissimus? Non. Hoc enim fuit optimum: maximum me crudelitatis: si christus esset iustissimus. Contra debitum mortis: nullo modo conveniens soluitur quam per mortem gratuitam. Rndet Bonaventura. in. ij. di. xx. Iste modus scilicet ceteros fuit deo acceptissimus. Tu quod fuit ad placandum deum convenientissimum. Quis enim convenienter placare deum posset quam eius unigenitus innocentissimus. factus obediens usque ad mortem: Certe nullus: per se tantum considerata dignitate personae eius excellentissima charitate. Tu quod ad curandum morbum congruentissimus. Primus enim homo peccavit per superbiam: gulam et inobedientiam. Voluit enim assimilari deo per scientiam sublimitatem: gustare fructus suavitatis et transgredi divini precepti equitatem. Curatio autem debet fieri per contrarium: ideo modus iste fuit convenientissimus per humilitatem: austeritatem: et diuine voluntatis impletionem et obedientiam. Phil. ij. Humiliauit semetipsum. Tu quod ad vincendum aduersarium prudentissimus. Decentissimus enim fuit ut christus sua prudentia superaret diabolum: sicut diabolus sua astutia superauerat hominem. Unde Augustinus. x. de trinitate. Quid fecit redemptor noster captiuatum nostrum: tetendit ei mulierem: scilicet crucem: posuitque in ea quasi escam sanguinem suum. Tum quia fuit ad attrahendum genus humanum efficacissimus. Quid enim efficacius hominem ad amorem dei attrahere potuit quam pro eo sustinere crucis patibulum. Ideo dicebat Iohannes. xij. Ego si exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipsum: scilicet per amorem. Hoc Bonaventura. Pro fundamento. Opera pietatis sunt maxime deo grata. Quod dicitur libro fastorum. Nostra deo pietas pro munere diuine grata est. Passio autem christi: opus est maxime pietatis. Et certe multum est considerandum quam pro animo christus pro nobis mortuus est. Tullius in libro de officiis. Quo quisque anio: studio: aut beniuolentia quid feceris

Dnica in ramis palmarum post

id ponendū est. Cū ergo q̄ritur: An ta-
lis zc. Dicitur in v. s. Ex q̄ p̄clude: q̄n-
to deuotiōis affectu: tanta nre redēptōis
mysteria p̄templari debem⁹: q̄ ex tāta dei
caritate p̄cesserūt. Eph. v. Dilexit nos
et tradidit semetip̄m p̄ nōis zc. **P**ec-
catores miseri: auari p̄uri zc. qui vos ma-
gis tradit⁹ diabolo q̄ ch̄o: cū tamē se vo-
bis dederit: et tā volūtariē se tradidit pro
vobis: p̄pter q̄d hodie venit in hierl̄m vbi
passurus erat vt ostēderet qz sponte z nō
inuitus pateret. **F**igura Exod. xij. Pre-
cepit dñs q̄ decima die p̄mi mēsis tollere
tur agnus et seruaret imolandus. xiiij. die
Dñs q̄ iesus ver⁹ agnus p̄ q̄tuor dies an-
te q̄ imolaretur in cruce: venit in hierl̄m
.i. die p̄mi mēsis lunaris: z. xiiij. die ad
vesper⁹ / sacm sui corp̄is instituit: z ma-
nibus p̄sequitum se obtulit: et in crastino
seip̄m in cruce imolauit. Raban⁹. Ingres-
sus igit dñi in hierl̄m fuit ante q̄nq; dies
pascē. Narrat em̄ Joā. q̄ ante sex dies pa-
sche venit iesus in bethania et in crastino
asino sedens venit in hierl̄m. **U**bi notan-
da est p̄cordia nō solū in reb⁹: sed etiā i tē-
porib⁹ no. et vt. testa. Beda. **A**ppropin-
q̄nte tpe passionis / appropinq̄re voluit do-
minus loco passionis vt p̄ hoc innueret:
quia sua sponte morte subiret.
Secūdus art. In euāgē. q̄ scribitur
Matth. xxi. habet quō venit dñs in
hierl̄m: **U**bi p̄siderandū q̄ hierl̄m ascen-
dere debemus
Cum domino.
Cum asino.
Cum populo.
In hoc serm. de P̄mo. Ascendere in q̄
hierl̄mam debemus cū domino: **D**un-
dū p̄temnēdo: Patri obediēdo: **D**iscri-
cōpatiēdo. **P**rimo mundū p̄temnēdo
Nā mōi amatores illuc ascēdere nō p̄nt.
Lu. xviij. Facili⁹ est camelū p̄ foramē ac-
trāsire q̄ diuitē. i. diuitiaz amatozē intra-
re in regnū dei. **H**ūc mūdī p̄tēptū tenuit
et docuit dñs ascēdēdo hierl̄maz: q̄d pa-
lam videbim⁹: **P**rimo p̄siderādo sue p̄ces-
sionis inchoationē: qz ex aliena domo scz
Darthē recessit: qz p̄ uia nō hēbat Dar-
thē. viij. **U**lipes foueas hnt: z volucres
celi nidōs: sicut aut̄ hoīs nō habz vbi ca-
put suū reclinet. **S**ecō p̄siderādo p̄ces-

sionis executionē: qz venit sup asinā / pau-
perib⁹ indumētis discipuloz itratā. **A**sinā
in q̄ v̄t de Lira pauper⁹ erat necessi-
tati deputata. **E**th. xxi. **E**cce q̄ humile et
p̄tēptibile aīal dñs mūdī elegit ad sedēdū
cū hierl̄m ingredere. **T**ertio p̄sideran-
do p̄cessionis finē siue p̄clusionē. **N**ā cum
p̄uenisset in ciuitatē: et tota die p̄dicasset:
iesun⁹ redijt in bethaniā vnde mane recesserat.
Un̄ **M**atth. xxi. d̄r: **C**ircūspēctis
oib⁹: si q̄s eū hospitiū suscipere cū iam hō-
ra esset vesp̄tina: exijt in bethaniā. **B**eda.
Hinc intelligendū est q̄ dñs tante fuerit
paupertatis: et ita nulli fuit adunatus: vt in
vrbe maxima nullū hospitiū: nullū inueni-
ret mansiōnē. attēdite o mūdāni zc. **B**er.
Magna abusio / z vere magna: vt diues
fieri v̄sicul⁹ velit: p̄ q̄ dñs maiestatis et
dñs sabaoth paup esse voluit. **S**ecō pa-
tri obediēdo. **R**o. v. **S**icut p̄ vni⁹ hoīs
inobediētā pctōres p̄stituti sunt multi:
ita p̄ illius obediētā iusti p̄stitutiūnt ml-
ti. **O**bediētā q̄pe ondit dñs in p̄cessionis
inchoationē: qz incepit a bethania q̄d iterp̄-
tatur dom⁹ obediētie. **E**t a bethania ven-
it bethphage: vt inde hierl̄m p̄ueniret: si-
gnat q̄ pctōz qui vult hierl̄maz ascēdere
debet incipē viā a bethania. i. domo obe-
diētie: et transire p̄ bethphage. i. p̄ domū
p̄ quā p̄fessio signat: **Q**uo p̄transiti faci-
unt: p̄fessores. s. p̄ libito eligētes. **I**te in p̄-
cessionis executionē: qz sup asinā: quā admo-
dū fuerat p̄phētatū vt ostēderet se hoc fa-
cere ex obediētā ad patrē. **J**ō d̄r euāgē-
lū: **H**oc aut̄ totū factū est vt adimpleretur
q̄d dictū fuerat p̄ p̄phētā dicentē: **D**icite
filie sion: ecce rex tu⁹ venit tibi māstus
sedēs sup asinā. **G**lo. **A**dhibet huic facto
p̄phēte testimoniū: vt appareat dominūz
oia q̄ de eo scripta et at̄ impleffe: sed inui-
dia cecatos scribas et phariseos: ea q̄ ip̄i
legebāt intelligere noluisse. **R**aban⁹. **S**il-
lia sion historialiter dicit hierusalem ciuit̄
tas que sita est in monte sion: **D**istice at̄
ecclesia fidelū pertinens ad supernā hier-
usalem. **I**tem obedire etiā ostendit do-
minus in p̄cessionis p̄clusionē: qz vicz ven-
it vbi passurus erat. **B**er. **D**emēmore
frēsichz ne p̄deret obediētā: vitā p̄dit
dit. **T**ertio miseris p̄patiēdo. **N**am
sicut habetur **Luce. xxi. Cum appropin-**

quaret hierin videns civitatē fleuit sup
 illā dī. qz si cognovisses et tu zc. Fleuit at
 cū sic honoraret a turba gauderet: h̄ splē
 ci ratiōe. **P**rima est rō ostēsiōis: vt ostē
 deret q̄ hono: mūdā: z mūdā leticia
 ptēni debent. **S**ūcti em leticia cito puer
 titur in luctū. **P**rouer. xiiij. Risus dolori
 miscebit z extrema gaudij luct⁹ occupat.
In cui⁹ etiā mysteriū: gaudij hodie ne p
 cessionis terminat in lectione dñice passio
 nis in missa. **R**amos etiā z flores q̄s ho
 die in pcessiōe deferim⁹: solent in multis
 ecclesijs cruci affigere: q̄si cū aplo dicētes
 illud Gal. vj. **N**ibi aut absit glari nisi in
 cruce dñi nostri iesu ch̄i. **S**ecda est rō
 exēplatiōis: vt daret exēplū tēperādī hu
 mānā leticiā. Est em mundana leticia vt
 vinū vaporosum qd̄ nisi tēperet aqua cito
 inebriat. **J**ō dī Eccl. xj. In die bonoz ne
 sis inemor maloz. **G**reg. **P**ātis tps̄ (si
 qua est) ita est agenda leticia: vt amaritu
 do sequēt̄ iudicij nūq̄ recedat a memo
 ria. **T**ertia est rō cōpassiōis: s̄z ppter
 ciuitū iprudētiā z obstinatōez. **J**ō dī. Si
 cognovisses z tu, subintelligit feres. **E**t
 qd̄ in hac die tu. q̄ ad pa. zc. **G**reg. **Q**d
 semel iuxta h̄storia egit dñs: hoc q̄tidie p
 electos suos in ecclia agit. **P**langit em re
 ppos q̄ nesciūt nec plāgūt: s̄z in mal exul
 tant z delectant: q̄ si damnationē q̄ eis im
 minet pviderēt: semetipos cū electoz la
 chryms plangerēt. **S**upplicia aut sequē
 tia nūc ab eoz oculis abscondita sūt: qz
 futura q̄ tpalem leticiā pturbāt refugiūt.
Venient aut dies quādo ad vltionem z
 supplicia inducentur: qz nō cognouerūt tē
 pus visitatiōis sue. **S**ic itaqz dñs flens:
 hūiliter sedens sup asinā: in paupere ap
 paratu hierosolymā intravit. **I**n quo do
 cuit cōtēnere diuitias honores z leticias
 hu⁹ mundi: si volum⁹ ab eo approbari.
Exēplū legim⁹ in h̄storia. **Q** cū heh
 raelius imperator deuictō cosdroe rege p
 saz: lignū venerabile sancte crucis hieru
 salem reportauit: eum de mōte oliueti de
 scendens: per portā (qua dñs passurus in
 trauerat) in equo regio z impialib⁹ indu
 mentis ingredi velle: repēte lapides por
 tes descendēt: z inuicem quasi vnus pa
 rtes se clauerūt. **S**uper quo cūctis stu
 pentibus angelus dñi signum crucis tē

nens sup portam ciuitatis apparuit dī.
Cum rex celoz ad passionē per hanc por
 tā ingredi velle n̄ cultu regio: s̄z hūiliter
 lo ingrediens: hūilitatis z nō pompe exē
 plū suis cultozib⁹ dereliquit. **H**is dicitis
 angelus recessit. **T**ūc impator lachryma
 tus seipm discalciauit: z vestimēta vsqz ad
 camissā exiit. z dñi crucē accipēs vsqz ad
 portam batulabat hūiliter. **H**ocqz mur
 se apuit: z liberū imperatori patefecit in
 gressus. **J**ō bñ **P**rouer. xxix. **S**upbum se
 quitur humilitas: et humile sp̄ritu sus
 cipiet gloria.

Tertius articulus. **A**udistis. zc. **L**aque
 ue ne demeritis vestr⁹ tāto benefi
 cio p̄emini. **D**icit em regla iur⁹. **D**ecet
 p̄cessum a p̄ncipe bñficiū eē mansurū. **xv**
q. ij. c. j. z. ij. **E**t de p̄bendis. si cui. li. vj. **E**t
 in autēti. **L**oll. vj. **C**ōstitutio. **H**oc autē
 verbum decet: q̄ntū ad subditos: necessari
 tatē importat: q̄ntū hō ad p̄ncipem hone
 statē. **P**rimū p̄z de decis c. ij. li. vj. **S**cdz
 p̄z de elect. qz sepe. li. vj. **A**ud. **S**i iuuen
 cula paup nobilis in carcere inimicoy de
 tenta: visitata fuerit a filio regis **P**rimo p
 tras: nūcios: munerat: z tandē in p̄p̄ia p̄
 sona venit ille ad ipam liberādū: qui etiā
 desponsauit eam: dāns ei arras nobilissī
 mas z p̄ciosissimas expectando diem nu
 priariū. **N**ōne illa diligere multū debet fil
 liū regis z regē: z nōne multū sollicitē cu
 stodire debet bñficiū sibi datum ac etiam
 p̄missum. **E**xpone intelligēdo per iuuen
 culam anūā ch̄isti sanguine redemptā
 z p̄ filiū regis ipm ch̄m. **J**ō bñ dī **A**ug⁹
 ad animā loquēs. **P**atige eum a q̄ tātu
 dilecta es.

Dñica i Ramispalmar p̄ meridiē fmo.

Ecce ascen.
Dicite filie s̄io: ecce rex tu
 us venit tibi mansuetus.
Lach. ix. z **D**atr. xxj. **V**enit inq̄ tibi vt
 cū eo ascendas hierosolymā. **N**ota. solet
 timeri aduentus alicui⁹ p̄ncipis qm̄ venit
 ppter vtilitatē suā. dura oia p̄plo impos
 sibilis. **S**ed nō sic venit rex ch̄is qui bo
 noz nostroz nō eget: sed venit ad nostraz